

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לְדוֹרוֹת" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: קורבליקוב	שם פרטי: סרגיי
------------------------	-------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: קורבליקוב		בלועזית Korblicob
שם פרטי איתו נולדתי: סרגיי	בלועזית Sergei	מין: זכר
שנת לידה: 26/12/42	בלועזית Vilna	ארץ לידה: ליטא
שם פרטי ושם משפחה של האב: מקר	שם פרטי ושם נעורים של האם: בסיה	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: וילנה	בלועזית Vilna	ארץ המגורים: ליטא
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)	חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) וילנה ליטא		
במידה והיית בגטו, ציין את שמו: גטו וילנה, שנת 42 (נולד בגטו)	בלועזית Vilna Ghetto	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו	בלועזית	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:	תאריך השחרור:	
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)	ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור	
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממתן עד מתי	שנת עליה: 1991	במידה ועלית באניה, ציין את שמה

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

אבי מקר ואימי בסיה הכירו בוויילנה לפני המלחמה. אבי לא היה יהודי, ולכן משפחתה של אימי אסרה עליה להיפגש איתו. הוא נישא לחברתה של אימי בלומה טרוצקי, שגם היא הייתה יהודיה, ונולד להם ילד. אז כבר התחילה המלחמה ובלומה היא הסתתרה עם בנה, איליה, אצל חמותה, אימו של אבי (לימים סבתי). יום אחד הגרמנים החלו באקציה נגד יהודים באזור והובילו אותם בשיירה לעבר היערות, להוציאם להורג. בלומה הביטה מן החלון וראתה את אביה ואימה הולכים בשיירה, היא לא יכלה לעמוד בכאב, הפקידה את בנה בידי חמותה והצטרפה להוריה, ומעולם לא שבה. בתוך אותה תקופה קשה וכואבת אבי ואימי התאהבו וכך הגעתי אני. נולדתי בשנת 42 בגטו וילנה. באותה שנה, מעט לפני שנולדתי, הגיעה הוראה מן השלטונות כי אסור ללדת ילדים בגטו, אך אימי סיכנה את חייה וילדה אותי בהסתר בעליית הגג של בית החולים היהודי, שם נותרתי במחבוא כמה חודשים בזמן שאימי הייתה יוצאת לעבודה וחוזרת להניק אותי בכל מס' שעות. אבי היה רוסי לא יהודי ולכן לא חי בגטו. הוא היה פרטיזן בתנועה אנטי פשיסטית, היה מבוקש ע"י השלטונות הנאציים, והיה במסתור כל אותה העת. מדי פעם הוא היה לובש טלאי צהוב ונכנס לגטו לבקרנו וכך שימש כאיש קשר בינינו לבין החוץ. אם הנאצים היו מגלים שאימי ילדה אותי בגטו היו מוציאים אותה ואותי להורג, לכן היה עליהם להבריחני מהגטו.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות

בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

בגיל כמה חודשים הוברחתי מהגטו ע"י אבי ואימי בשיתוף פעולה עם מסייעים מהגטו. באישון לילה הורידו אותי מחלון עליית הגג של בית החולים בתוך סל קשור לחבל וכך שלשלו את החבל מן הקומה העליונה. זה היה מסוכן מאוד וכולם היו נהרגים אם היו נתפסים. הוסתרתי אצל אחותו של אבי, דודתי פטיניה קורבליקוב צ'רניצוב, שרשמה אותי כבנה. כדי לא לעורר את חשד השכנים היא התחנתה עם חבר ששיתף איתנו פעולה (פבל צ'רניצוב) ואף התחפשה לאישה הריאנית, כך ששניהם נראו כמו זוג נשוי ואני כבנם הטרי. אבי הבריח את אימי מהגטו והיא הצטרפה לפרטיזנים. הם נלחמו בנאצים במשך חודשים, עד שאימי נפלה בספטמבר 1943 בקרב ליד אגם נארוץ', ואילו אבי נתפס ע"י הגסטאפו ולאחר עינויים רבים הוצא להורג. בינתיים אני גדלתי אצל דודתי וסבתי יחד עם אחי למחצה ולא ידעתי דבר על הורי. זו הייתה תקופה מסוכנת מאוד, אסור היה לעשות צעד אחד שגוי. השכנים היו חשדנים ומדי פעם היו נשלחים מכתבי "הלשנה" לשלטונות על כך שמסתירים יהודי בשכונה. אחת לכמה זמן היו מגיעים הנאצים או המשטרה לחפש את היהודי המוסתר. היה לנו שכן צעיר, כבן 15 בשם ג'ורג', שהיה מגיע בריצה בכל פעם שהיה שומע את השוטרים מתקרבים על מנת להזהיר אותנו. יום אחד, כשהייתי בן כשנה, הוא נתפס לפני שהצליח להגיע אלינו. השוטרים מצאו אצלו מכשיר רדיו (באותה תקופה הייתה אסורה אחזקת כלי תקשורת, כדי שלא נדע מה קורה סביב), והכו אותו בצורה קשה מאוד, עד שנתר נכה. סבתי שמעה את המשטרה רק כאשר כבר היו בדלת ביתנו, ומיד זרקו אותי מהחלון אל גינת תפוחי האדמה שמאחורי הבית. בנס ניצלנו ולא מצאו אותי. כך חיינו, בסכנת חיים יומיומית. דודתי וסבתי הוכרו כ"חסידות אומות עולם" על ידי יד ושם שכן הן לא היו יהודיות וסיכנו את חייהן על מנת להצילני.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חייך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

חייתי אצל דודתי כרוסי בזהות בדויה עד גיל עשר, אז היא נפטרה מלוקמיה. כבר היינו אחרי המלחמה, אך לא ידעתי דבר על מוצאי האמיתי. במהלך השנים הגיעו לבקרנו דודים יהודים, קרובי משפחתה של אימי, אך אנחנו חיינו בפריפריה, רחוק ממרכז העיר, לא הבנתי מה המשמעות של "יהודי", ולא שאלתי עצמי מדוע שמם שונה משלי. (אז נקראתי ע"ש אבי, קורבליקוב). לאחר ש"אימי השנייה" נפטרה, סבתי סיפרה לי את סיפור חיי, אך לא ממש הבנתי אותו לעומק. מאחר ודודתי נפטרה ולא היה מי שיגדל אותי ואת אחי, רשמו אותנו לפנימייה צבאית לבני לוחמים ומפורסמים (אבי היה לוחם, פרטיזן מפורסם). כשהייתי בן 14 הגיעה לבקרני חברה של אימי, ונתנה לי תמונה שלה. כך ראיתי את אימי לראשונה. באותה תקופה צפיתי במס' סרטים על השואה ומאוד התחברתי והזדהיתי עם היותי יהודי, לכן היה לי חשוב לשנות את זהותי ליהודי וכך עשיתי. בגיל 20, לאחר הפנימייה הצבאית החלטתי שלא ללכת לצבא, אלא ללמוד רפואה. הרגשתי שאני חייב לעסוק במשהו רציני, חשוב, עיסוק של הצלת חיים. האקדמיה הייתה בלנינגרד, רוסיה, שם גם הכרתי את אשתי ונישאתי. חזרנו לליטא, ושם עבדתי כרופא בבית"ח הכללי והתקדמתי בתפקידי, כיהנתי כסגן מנהל בית החולים וכנציג הרפואה בממשלת ליטא.

בשלב כלשהוא הרגשתי שאני צריך שינוי, וביקשתי העברה לתפקיד בחו"ל. הועברתי לתימן, שם עבדתי כשלוש שנים. בשונה מאוד מליטא, בחורף, המעלות הכי "נמוכות" היו 24 מעלות צלזיוס, ואילו בקיץ, היו מגיעות ל55 מעלות צלזיוס. במהלך שהותי בתימן, בשנת 1982 הגיעו לבית החולים הרבה פצועים פלסטינים מלבנון. בבית החולים לא ידעו שאני יהודי (שם משפחתי היה של אבי, קורבליקוב). יום אחד, לוחם פלסטיני פצוע לפתע לפת את גרוני וצעק "מה עושה כאן יהודי?!" לא הבנתי איך הוא ידע שאני יהודי. הוא הרגיש שאני יהודי. הצוות סייע להצילני מידין כמובן, אך היה עליי לדווח לשגרירות וכשעשיתי זאת, אמרו לי שאני בסכנה גדולה וסיימו את החוזה שלי בתימן וחזרתי לוויילנה. בשנת 1989 התקיים כנס רופאים יהודים בליטא, וקיבלתי הזמנה לביקור בישראל. הגעתי לביקור בארץ ומצאתי המון קרובי משפחה. משהו קסם לי בארץ. כשהייתי בקיבוץ מעברות למשל, ראיתי בחדר האוכל ארכיאולוג ידוע שוטף את כלי עבודתו בכיור יחד עם הסכ"ם הרגיל כאילו היו כפות פשוטות. משהו משך אותי, הפשטות, הדמוקרטיה בארץ וכשביקרתי בכותל היה לי ברור שאני רוצה לעלות לארץ. כשחזרתי לוויילנה הודעת את לאשתי וילדתי, והחלטנו שלפני שינוי כל כך גדול נעשה הפסקה, נחשוב על הדברים. ביקשתי העברה למדינה אחרת, והועברתי להודו. באותה העת כבר נולדו שני ילדיי, ולדימיר ותמוז. תמוז היה בן כמה חודשים, לכן הוא ואשתי נסעו איתי להודו, ובני ולדימיר נשאר ללמוד בליטא. לאחר כמה חודשים בני, שנותר בליטא, ביקש שנחזור. הוא לא רצה להישאר עוד בליטא. הבנתי שהגיע הזמן.

נא ספרי/ על חיייך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

עלינו לארץ בשנת 1991. מאז היום עודני עובד כרופא בקיבוצי עמק הירדן ובביה"ח האיטלקי בנצרת. אני כותב שירים בשפה הרוסית, וכבר הוצאתי שלושה ספרי שירה. אני מוכר כסופר באיגוד הסופרים בשפה הרוסית. לפני כעשר שנים ביקשתי לחדש את אזרחותי הליטאית. חשוב לי להשפיע על ההיסטוריה, לשמר את הקשר בין הליטאים ליהודים. שהליטאים הצעירים יכירו יהודים, שלא יתנו להלך הרוח הנאצי לחזור ולהשפיע עליהם. שלא יקרה דבר כזה שוב.

ראיון: דניאלה גורביץ', טבריה

אפריל 2013